

ประกาศกรมศิลปากร

เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ด้วยอธิบดีกรมศิลปากร ได้ดำเนินการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ จำนวน ๔ ตำแหน่ง และได้ให้ความเห็นชอบในการประเมินบุคคลแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทวิชาการ ในหรือต่างกระทรวงหรือกรม พ.ศ. ๒๕๖๔ หนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ประกาศ อ.ก.พ. กรมศิลปากร ลงวันที่ ๘ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๕๖๗ มติ อ.ก.พ. กรมศิลปากร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ คำสั่ง อ.ก.พ. กรมศิลปากร
ที่ ๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบกับมติคณะกรรมการช่วยพิจารณาเสนอความเห็น
เพื่อประกอบการประเมินบุคคลของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๔
พฤษภาคม ๒๕๖๙ กรมศิลปากร จึงประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ดังนี้

ก. รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

๑. ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๔๔ กลุ่มแผนงาน โครงการ
และวิเทศสัมพันธ์ สำนักบริหารกลาง ผู้ได้รับการคัดเลือก คือ นายบุญเรือง มูลพงษ์ ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๔๔ กลุ่มแผนงาน โครงการและวิเทศสัมพันธ์ สำนักบริหารกลาง

๒. ตำแหน่งนักอักษรศาสตร์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๘๕๘ กลุ่มประวัติศาสตร์
สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ ผู้ได้รับการคัดเลือก คือ นายเอกลักษณ์ ลอยศักดิ์ ตำแหน่งนักอักษรศาสตร์
ปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๘๕๘ กลุ่มประวัติศาสตร์ สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

๓. ตำแหน่งภัณฑารักษ์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๖๘๙ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี
สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี ผู้ได้รับการคัดเลือก คือ นางสาวสโรชนี หง่าสงฆ์ ตำแหน่งภัณฑารักษ์ปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๖๘๙ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี

๔. ตำแหน่งนักโบราณคดีชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๕๔๒ กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากร
ที่ ๑๒ นครศรีธรรมราช ผู้ได้รับการคัดเลือก คือ นางสาวสิริยุพิน ทับเป็นไทย ตำแหน่งนักโบราณคดีปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๕๔๒ กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครศรีธรรมราช

ข. ชื่อและเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานที่เสนอขอประเมิน

๑. ชื่อและเค้าโครงผลงาน ตามแบบการเสนอเค้าโครงผลงาน (ระดับชำนาญการ)
แนบท้ายประกาศ

๒. ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ตามแบบการเสนอข้อเสนอแนวคิด
การพัฒนาหรือปรับปรุงงาน แนบท้ายประกาศ

ค. การตรวจ...

ค. การตรวจสอบการประเมินบุคคล

หากบุคคลใดเห็นว่าผู้ขอประเมินแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ ให้ดำเนินการทักท้วงเป็นหนังสือไปยังกรมศิลปากร หากคณะกรรมการประเมินบุคคลได้ตรวจสอบ หรือมีผู้ทักท้วงและได้ตรวจสอบแล้ว พบว่าข้าราชการผู้ขอประเมินผู้ใดแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ คณะกรรมการประเมินบุคคล จะดำเนินการรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบ เพื่อดำเนินการระงับ หรือยกเลิกการประเมิน พร้อมกับ พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นและผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีต่อไป แต่ถ้าตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ทักท้วงมีเจตนากลั่นแกล้ง หรือมีเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ คณะกรรมการประเมินบุคคล จะรายงานต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เพื่อดำเนินการกับผู้ทักท้วงต่อไป

ง. การตรวจสอบการประเมินผลงาน

ในการประเมินผลงาน หากได้ตรวจสอบ หรือมีผู้ทักท้วงและได้ตรวจสอบแล้วพบว่าข้าราชการผู้ขอประเมินผู้ใดแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสัดส่วนการจัดทำผลงาน หรือเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดทำผลงานเป็นเท็จ หรือมีการลอกเลียนผลงาน นำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นผลงานของตน หรือมีการจ้างวานผู้อื่นให้จัดทำผลงานให้ โดยผลงานที่นำมาจัดทำนั้นมิใช่ผลงานที่แท้จริงของตน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อยู่ระหว่างการประเมินผลงาน ให้ระงับการประเมินผลงาน

(๒) ในกรณีที่ผ่านการประเมินผลงานแล้ว ให้ยกเลิกผลการประเมิน

(๓) ในกรณีที่มีคำสั่งเลื่อนระดับโดยผลของการประเมินผลงานแล้วให้ยกเลิกคำสั่งเลื่อนระดับข้าราชการผู้นั้นโดยพลัน

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ขอประเมิน และผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี และไม่ให้ผู้ขอประเมินเข้ารับการประเมินบุคคลและผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ถูกลงโทษตามข้อ (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี หากพบว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นการกลั่นแกล้ง หรือเป็นเท็จ คณะกรรมการประเมินผลงาน จะรายงานต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เพื่อดำเนินการสอบสวนผู้ถูกทักท้วงให้ได้ข้อเท็จจริงแล้วดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไปด้วย

จ. กำหนดวันเวลาส่งผลงาน

ให้ผู้ได้รับการคัดเลือก ส่งผลงานและข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานที่มีเอกสารหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๕ ชุด ซึ่งต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องที่เสนอในขั้นตอนการประเมินบุคคล โดยรูปแบบและวิธีการเสนอผลงาน และรูปแบบและวิธีการเสนอข้อเสนอแนวคิด ต้องเป็นไปตามแบบการเสนอผลงาน และแบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานแนบท้ายประกาศไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมศิลปากร ภายในกำหนดเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก หากไม่ส่งภายในกำหนดเวลาที่กำหนด กรมศิลปากร จะถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์เข้ารับการประเมินผลงาน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถส่งผลงานและข้อเสนอแนวคิดในการพัฒนา หรือปรับปรุงงานภายในกำหนดเวลาได้ ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกชี้แจงเหตุผลความจำเป็นให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณา ก่อนวันครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่มีเหตุผลอันควร หรือไม่ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นจะถือว่าไม่ประสงค์เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก และให้เริ่มกระบวนการประเมินบุคคลใหม่ในรอบถัดไป กรณีผู้ขอประเมินที่เกษียณอายุราชการในปีงบประมาณใดให้ส่งผลงานให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมศิลปากร เป็นเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ในปีงบประมาณนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

สำเนาถูกต้อง

(นางศิริพร คล้างาม)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

(นายพนมบุตร จันทรโชติ)

อธิบดีกรมศิลปากร

แบบการเสนอผลงานและแบบการเสนอข้อเสนอแนวคิด
การพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ

ชื่อ - สกุล .....

ตำแหน่ง .....

เลขที่ตำแหน่ง.....สังกัด .....

ขอประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง.....

เลขที่ตำแหน่ง.....สังกัด .....

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ)

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน .....

● ตำแหน่งปัจจุบัน .....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน .....

.....
.....
.....

● ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง .....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง .....

.....
.....
.....

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

ผลงาน ลำดับที่ .....

๑. เรื่อง.....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ .....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

.....
.....
.....
.....
.....

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

.....
.....
.....
.....
.....

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

.....
.....
.....
.....
.....

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

.....
.....
.....
.....
.....

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....

๙. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....
.....
.....

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- ๑) ..... สัดส่วนผลงาน .....
- ๒) ..... สัดส่วนผลงาน .....
- ๓) ..... สัดส่วนผลงาน .....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....
(.....)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....
(.....)

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) .....
(.....)

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง .....

๒. หลักการและเหตุผล
.....
.....
.....
.....
.....

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
.....
.....
.....
.....
.....

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) .....
(.....)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ...../...../.....

**แบบการเสนอเค้าโครงผลงาน
(ระดับชำนาญการ)**

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายเอกลักษณ์ ลอยศักดิ์

- **ตำแหน่งปัจจุบัน นักอักษรศาสตร์ปฏิบัติการ**

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานด้านอักษรศาสตร์ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และเรียบเรียงงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์ จากเอกสารชั้นต้นและชั้นรอง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างองค์ความรู้และเผยแพร่สู่สาธารณชน

(๒) ศึกษา ค้นคว้า ตรวจสอบเอกสารหนังสือที่เกี่ยวข้องกับด้านประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นหลักฐานในการศึกษาความเป็นมาของชาติ ตลอดจนอนุรักษ์ สืบทอด สร้างสรรค์ และเผยแพร่มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ

(๓) ศึกษา ค้นคว้า พิจารณา ความถูกต้องของข้อมูลเบื้องต้นด้านประวัติศาสตร์ไทย แก่ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และบุคคลทั่วไป

ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์

ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานงานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านบริการ

ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ในวิชาการด้านประวัติศาสตร์ แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

- ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักอักษรศาสตร์ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านอักษรศาสตร์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์องค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ จากเอกสารชั้นต้นและชั้นรอง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการผลิตผลงานวิชาการเผยแพร่สู่สาธารณชน

(๒) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ ตรวจสอบชำระความถูกต้องของถ้อยคำและเนื้อหาของเอกสารหนังสือที่เกี่ยวกับด้านประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นหลักฐานในการศึกษาความเป็นมาของชาติ ตลอดจนอนุรักษ์ สืบทอด สร้างสรรค์ และเผยแพร่มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ

(๓) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และวินิจฉัยความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ไทยแก่ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และบุคคลทั่วไป

ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือกอง และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันโดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

(๑) ให้คำแนะนำ และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านประวัติศาสตร์ แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

(๒) แนะนำหนังสือที่มีคุณค่าทางวรรณคดี ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี ที่เป็นลิขสิทธิ์ของกรมศิลปากรแก่ผู้ติดต่อขอเข้าไปพิมพ์เผยแพร่เป็นวิทยาทานหรือพิมพ์จำหน่าย เพื่อสืบทอด ภูมิปัญญาที่มีค่าของประเทศ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (เรียงลำดับตามความดีเด่น หรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

๑. เรื่อง หนังสือวิชาการ เรื่อง “๖๑ พุทธปฏิมา พระพุทธรูปสำคัญของชาติ”

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ - มกราคม ๒๕๖๙

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ใช้ทักษะความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะ ในการพิจารณาสอบค้นเอกสาร ชั้นต้นและชั้นรองที่เกี่ยวข้องกับประวัติของพระพุทธรูปสำคัญแต่ละองค์ โดยกลั่นกรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความและเชื่อมโยงข้อมูลหลักฐานจากเอกสารประวัติศาสตร์หลากหลายประเภทอย่างละเอียดถี่ถ้วน ตามระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ จากนั้นจึงนำความรู้ทางอักษรศาสตร์มาใช้ในการเรียบเรียงประวัติ พระพุทธรูปสำคัญแต่ละองค์ให้เป็นเนื้อหาเชิงวิชาการ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ มีดังนี้

หนังสือวิชาการ เรื่อง “๖๑ พุทธปฏิมา พระพุทธรูปสำคัญของชาติ” มีเนื้อหากล่าวถึงประวัติ ของพระพุทธรูปสำคัญที่อยู่แบบทำยาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติ และการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ. ๒๕๒๐ และประกาศเพิ่มเติมรวมเป็นจำนวน ๖๑ องค์ ได้แก่

๑. พระพุทธมหายานฉัตรนพปฏิมากร
๒. พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์
๓. พระพุทธเลิศหล้านภาไลย
๔. พระสัมพุทธพรรณี
๕. พระพุทธบุษยรัตน์จักรพรรดิพิมลมณีมัย
๖. พระพุทธมณีรัตนปฏิมากร (แก้วมรกตน้อย)
๗. พระพุทธบุษยรัตน์น้อย
๘. พระนรินทราย
๙. พระพุทธเพชรญาณ
๑๐. พระพุทธนรสีห์
๑๑. พระชัยนวัตร
๑๒. พระพุทธสิหิงค์ (พระที่นั่งพุทไธสวรรย์)
๑๓. พระพุทธเทวปฏิมากร
๑๔. พระพุทธศาสดา
๑๕. พระพุทธมารวิชัย
๑๖. พระพุทธโลกนาถ
๑๗. พระพุทธชินราช
๑๘. พระพุทธชินศรี
๑๙. พระพุทธปาไลไลย
๒๐. พระศรีศากยมุนี

๒๑. พระพุทธตรีโลกเชษฐ์
๒๒. พระพุทธธรรมิกราชโลกธาตุดิลก
๒๓. พระพุทธนฤมิตร
๒๔. พระพุทธชินสีห์ (วัดบวรนิเวศวิหาร)
๒๕. พระศรีศาสดา
๒๖. พระสุวรรณเขต (พระโต)
๒๗. พระไศยา
๒๘. พระพุทธวชิรญาณ
๒๙. พระพุทธปัญญาอัคคะ
๓๐. พระสมุทรมินนาท
๓๑. พระพุทธอนันตคุณอดุลญาณบพิตร
๓๒. พระพุทธสีหังคปฏิมากร
๓๓. พระพุทธอังคีรส
๓๔. พระพุทธชินราช (วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม)
๓๕. พระสัถยสิงห์
๓๖. พระหริภุชชัยบรมโพธิสัตว์
๓๗. พระพุทธนรสีห์น้อย
๓๘. พระอัฐารสศรีสุคตทศพลญาณบพิตร
๓๙. พระพุทธไตรรัตนนายก (วัดกัลยาณมิตร)
๔๐. พระศาสดา (วัดสุวรรณาราม)
๔๑. พระสัมพุทธพรณี (วัดราชาธิวาสวิหาร)
๔๒. พระทศพลญาณ
๔๓. พระสีหธารถ
๔๔. พระพุทธเสฏฐุตตมมุนินทร์
๔๕. พระสุรภีพุทธพิมพ์
๔๖. พระสีหังค (วัดพระปฐมเจดีย์)
๔๗. พระพุทธชินราช (วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)
๔๘. พระร่วงโรจนฤทธิ์ ศรีอินทราทิตย์ธรรมโฆภาส มหาวชิราวุธราชบุชนียบพิตร
๔๙. พระสัมพุทธมุนี
๕๐. พระพุทธนฤมลธรรมโฆภาส
๕๑. พระพุทธมหาโลกาภินันทปฏิมา
๕๒. พระพุทธไตรรัตนนายก (วัดพนัญเชิง)
๕๓. พระเสริม
๕๔. พระแขกคำ
๕๕. พระฉันทสมอ
๕๖. พระสายน์ (พระใส)
๕๗. พระแสนเมืองมหาชัย
๕๘. พระแสนเมืองเชียงแตง

๕๙. พระอินทรแปลง

๖๐. พระอรุณ

๖๑. พระศรีศากยะทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์

โดยเรียบเรียงเนื้อหาอธิบายพระพุทธรูปแต่ละองค์แบ่งออกเป็นหัวข้อสำคัญได้แก่ พุทธลักษณะ ขนาด วัสดุ และประวัติของพระพุทธรูป โดยสืบค้นอ้างอิงจากเอกสารชั้นต้น เช่น ตำนาน พระราชพงศาวดาร ราชกิจจานุเบกษา และเอกสารชั้นรอง ได้แก่ หนังสือที่รวบรวมและเรียบเรียงขึ้นในชั้นหลัง เช่น หนังสือเรื่อง “พระพุทธรูปสำคัญ” จัดพิมพ์โดยกรมศิลปากรเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ หนังสือเรื่อง “๑๐๘ องค์พระปฎิมา พระพุทธรูปคู่แผ่นดิน” จัดพิมพ์โดยกรมการศาสนาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ทำการรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหา ประวัติพระพุทธรูปสำคัญทั่วราชอาณาจักรไว้โดยละเอียดเช่นกัน จึงทำให้สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการ ตรวจสอบกับหลักฐานประเภทอื่น และเรียบเรียงเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

(๑) ตรวจสอบข้อมูลจำนวนพระพุทธรูปสำคัญจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติและการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ. ๒๕๒๐ และประกาศเพิ่มเติมเรื่อง “กำหนดให้พระศรีศากยะทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์เป็นพระพุทธรูปสำคัญ” เพื่อกำหนดจำนวนพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีดังกล่าว

(๒) ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลของพระพุทธรูปแต่ละองค์จากเอกสารประวัติศาสตร์ทั้งชั้นต้นและชั้นรอง รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ หอสมุดสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ หอสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และแหล่งข้อมูลออนไลน์

(๓) พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์

(๔) จัดทำโครงร่างของหนังสือและเรียบเรียงเนื้อหาโดยเรียงลำดับพระพุทธรูปแต่ละองค์ตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติและการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยมีรูปแบบเนื้อหาแต่ละองค์แบ่งออกเป็น ๔ หัวข้อ ได้แก่ พุทธลักษณะ ขนาด วัสดุ และประวัติ

(๕) ค้นคว้าภาพประกอบพร้อมจัดทำคำอธิบายภาพ

(๖) นำเสนอผู้บังคับบัญชาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านโบราณคดีและพิพิธภัณฑ์เป็นผู้ตรวจสอบพิจารณาต้นฉบับ

(๗) แก้ไขปรับปรุงงานวิชาการตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิฯ

(๘) ดำเนินการขออนุมัติต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์

(๙) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพิมพ์หนังสือ

(๑๐) ส่งต้นฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วพร้อมภาพประกอบให้สำนักพิมพ์ดำเนินการจัดวางรูปแบบเนื้อหาและรูปแบบศิลปกรรมของหนังสือ

(๑๑) ตรวจพิสูจน์อักษรและภาพประกอบของหนังสือให้มีความถูกต้องเรียบร้อย

เป้าหมายของงาน มีดังนี้

(๑) เพื่อเป็นฐานข้อมูลประวัติพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติและการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ. ๒๕๒๐ สำหรับประกอบการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจำลองพระพุทธรูปสำคัญ

(๒) เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นหนังสือวิชาการสำหรับการค้นคว้าอ้างอิงของนักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจโดยทั่วไป

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

หนังสือวิชาการเรื่อง “๖๑ พุทธปฏิมา พระพุทธรูปสำคัญของชาติ” จัดพิมพ์เผยแพร่จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

เชิงคุณภาพ

ประวัติพระพุทธรูปสำคัญทั้ง ๖๑ องค์ที่ค้นคว้าเรียบเรียงขึ้นมีความถูกต้องทางวิชาการ ตรงตามการประมวลวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสามารถใช้เป็นเอกสารประกอบการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจำลองพระพุทธรูปสำคัญ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาการสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติ และการจำลองพระพุทธรูปสำคัญพิจารณาได้ ตลอดจนใช้อ้างอิงทางวิชาการแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

(๑) บุคคลหรือหน่วยงานที่มีความประสงค์ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจำลองพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีแนบท้ายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติและการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ. ๒๕๒๐ สามารถใช้ประวัติพระพุทธรูปองค์ที่ต้องการขอพระราชทานฯ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาการสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติและการจำลองพระพุทธรูปสำคัญพิจารณา เพื่ออำนวยความสะดวกและลดเวลาดำเนินการ

(๒) นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไปสามารถใช้เพิ่มพูนความรู้หรือใช้อ้างอิงทางวิชาการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อยอดได้

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

(๑) เนื่องจากพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีแนบท้ายประกาศฯ มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๑ องค์ ซึ่งแต่ละองค์เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นต่างยุคสมัยกัน จึงมีรูปแบบเอกลักษณ์ของศิลปะการสร้างแตกต่างกันออกไปด้วย นับตั้งแต่ศิลปะยุคโบราณ เช่น ทวารวดี ลพบุรี เชียงแสน เรื่อยมาจนถึงสมัยสุโขทัย อโยธยา และรัตนโกสินทร์ ที่แต่ละยุคสมัยล้วนมีรูปแบบศิลปกรรมเฉพาะ และรูปแบบศิลปกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่นก่อน จึงมีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ ซึ่งเป็นศาสตร์เฉพาะเข้ามาร่วมศึกษาด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องรวบรวมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนและปรึกษาขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ศิลปะช่วยตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขผลงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(๒) ราชานามของพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีประกาศฯ ในราชกิจจานุเบกษาครั้งแรก กับราชานามพระพุทธรูปในพระนิพนธ์เรื่อง “ตำนานพระพุทธรูปสำคัญ” ของสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ที่เชื่อว่าพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีประกาศฯ อ้างอิงจากพระนิพนธ์เรื่องนี้ บางองค์มีราชานามที่คลาดเคลื่อนกันบ้าง เช่น ในบัญชีประกาศพบชื่อ “พระพุทธชินกร (วัดพระเชตุพนฯ)” แต่ในพระนิพนธ์คือชื่อ “พระพุทธชินราชวโรภาสธรรมจักร อัครปฐมเทศนา นราสราบพิตร” เป็นต้น ซึ่งต้องทำการตรวจสอบโดยละเอียดว่าคือองค์เดียวกันหรือไม่

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากการรวบรวมประวัติพระพุทธรูปสำคัญตามบัญชีฯ นี้ เป็นงานที่เคยมีผู้ค้นคว้าเรียบเรียงมาก่อนหน้าแล้ว เช่น หนังสือเรื่อง “พระพุทธรูปสำคัญ” จัดพิมพ์โดยกรมศิลปากร และ หนังสือ “๑๐๘ องค์พระปฏิมา พระพุทธรูปคู่แผ่นดิน” จัดพิมพ์โดยกรมการศาสนา ทั้งยังมีเนื้อหาครบถ้วนรวมถึงจำนวนพระพุทธรูปที่คัดเลือกมาก็มีจำนวนมากว่า ดังนั้นจึงต้องกำหนดโครงสร้างและประเด็นของเนื้อหาที่นำเสนอ ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับงานศึกษาที่เผยแพร่มาก่อน

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการตรวจสอบปรับปรุงบัญชีรายนามพระพุทธรูปสำคัญขึ้นเพิ่มเติม เพราะหากนับเนื่องมาจาก พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่ประกาศเพิ่มเติมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นมา ยังมีพระพุทธรูปที่อาจจัดได้ว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีความสำคัญคู่บ้านคู่เมืองอีกหลายองค์ที่ไม่ได้มีชื่ออยู่ในบัญชีนี้ ซึ่งอาจเป็นการทำให้มีผู้สนใจเรื่องนี้เพิ่มมากขึ้น หรือพุทธศาสนิกชนจะได้รู้จักประวัติและความสำคัญของพระพุทธรูปสำคัญในบ้านเมืองของตนเองได้มากยิ่งขึ้น

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

หนังสือ “๖๑ พุทธปฏิมา พระพุทธรูปสำคัญของชาติ” กรมศิลปากรจัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๖๘ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) _____

(...นายเอกลักษณ์ ลอยศักดิ์...)

นักอักษรศาสตร์ปฏิบัติการ

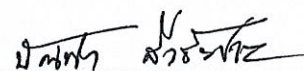
ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
-	-
-	-
-	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) _____

(...นายบัณฑิต ลิวชัยชาญ...)

นักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มประวัติศาสตร์

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) _____

(...นางสาวศิริรัตน์ ทวีทรัพย์...)

ผู้อำนวยการสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

ผลงานลำดับที่ ๒

๑. เรื่อง เอกสารชุด “รวมผลงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์” (พิมพ์ในหนังสือและวารสารวิชาการ)

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ - มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(๑) ใช้ทักษะความรู้ด้านประวัติศาสตร์ในการพิจารณาสอบค้นเอกสารชั้นต้นและชั้นรองที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาค้นคว้า โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ในการวิพากษ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความหลักฐาน

(๒) ใช้ความรู้ทางด้านอักษรศาสตร์ ในการเรียบเรียงเนื้อหาแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ รวมทั้งควบคุมการจัดพิมพ์และตรวจพิสูจน์อักษรด้วยความละเอียดถี่ถ้วน

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ มีดังนี้

เอกสารชุด “รวมผลงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์” เป็นผลจากการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ รวบรวม เรียบเรียงงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์ ซึ่งได้จัดพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือและวารสารวิชาการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘ ประกอบด้วย

(๑) งานวิชาการเรื่อง “พระขฟุง พระเสื่อเมือง พระทรงเมือง พระสยามเทวาธิราช: ฝั/เทพ/เทวดารักษาเมือง” มีเนื้อหากล่าวถึงวิวัฒนาการความเชื่อเรื่องผี วิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของมนุษย์ตั้งแต่สมัยโบราณกาล ว่ามีจุดกำเนิดมาจากความไม่เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ จึงเกิดจินตนาการในสิ่งที่ตนเองคิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น จึงเกิดความเชื่อเรื่องภูต ผี วิญญาณ ที่ลบล้างสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์ไม่สามารถหาคำอธิบายได้ให้เกิดขึ้น กระทั่งต่อมา ผีหรือวิญญาณเหนือธรรมชาติได้มีวิวัฒนาการตามพลังความเชื่อของสังคม ทำให้สถานภาพหรือสถานะได้มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

(๒) งานวิชาการ เรื่อง “วัง กับความเปลี่ยนแปลงของย่านเทเวศร์” จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นส่วนหนึ่งของหนังสือเรื่อง “เทเวศร์ที่ (ไม่) รู้จัก” มีเนื้อหาว่าด้วยประวัติศาสตร์และพัฒนากายานชุมชนเทเวศร์ โดยบทความนี้พยายามอธิบายการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่บริเวณชุมชนเทเวศร์ผ่านการศึกษาวังที่ประทับของเจ้านายองค์สำคัญในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เริ่มมีการสร้างวังที่ประทับของเจ้านายองค์สำคัญหลายพระองค์ ได้แก่ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงปราจิณกิติบดี สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเทวะวงศ์วโรปการ ซึ่งประวัติและพัฒนากายานของวังแต่ละแห่งได้บอกเล่าเรื่องราวบริเวณพื้นที่ของเทเวศร์ในสมัยก่อนเริ่มต้นสร้างวังได้อย่างดีว่ามีสภาพเป็นเรือสวนไร่นามาก่อน จนกระทั่งเกิดการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมอื่น ทำให้วังที่ประทับมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน ซึ่งได้สะท้อนภาพความเปลี่ยนแปลงหรือความสำคัญบริเวณเทเวศร์ได้เช่นเดียวกัน

(๓) งานวิชาการ เรื่อง “ประวัติและที่มาของพระราชอาณาเขต” จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นบทที่ ๒ ของหนังสือเรื่อง “การตั้งพระราชอาณาเขตในรัชกาลปัจจุบัน” มีเนื้อหาว่าด้วยประวัติและความเป็นมาของตำแหน่งพระราชอาณาเขตตั้งแต่เริ่มสอบหาหลักฐานได้คือ สมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงรัตนโกสินทร์ ซึ่งตำแหน่งพระราชอาณาเขตมีการเปลี่ยนแปลงและมีพัฒนาการเรื่อยมาตามสภาพสังคมและสังคมสงฆ์ที่ขยายใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ ตำแหน่งพระราชอาณาเขตที่เดิมเป็นตำแหน่งทางการปกครองดูแลคณะสงฆ์ มีจำนวนและราชทินนามที่จำกัดมาแต่เดิม ต่อมาเมื่อสังคมสงฆ์ขยายใหญ่ขึ้นทำให้ตำแหน่งพระราชอาณาเขตกลายเป็นตำแหน่งทางเกียรติคุณของพระสงฆ์ได้รับสถาปนาแต่ไม่ได้มีอำนาจในการปกครองคณะสงฆ์ดังเช่นแต่ก่อน

(๔) บทความวิชาการ เรื่อง “การสถาปนากรมเจ้านายฝ่ายในสมัยอยุธยา” จัดพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารศิลปากร ฉบับเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เนื้อหากล่าวถึง ประวัติการสถาปนาตั้งกรมแก่เจ้านายฝ่ายในในสมัยอยุธยา ที่สะท้อนให้เห็นความสำคัญและคุณูปการของเจ้านายฝ่ายในที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อันเป็นแบบแผนเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

(๕) บทความวิชาการ เรื่อง “เครื่องแบบทหารในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” จัดพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารศิลปากร ฉบับเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มีเนื้อหาว่าถึงประวัติการเปลี่ยนแปลงเครื่องแบบทหารในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยมีการวางระเบียบแบบแผนออกอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นภาพสะท้อนให้เห็นได้ว่านอกจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเรื่องเครื่องแบบของทหารขึ้นแล้วนั้น ในทางกลับกันเครื่องแบบทหารได้สะท้อนภาพบทบาทของทหารในยุคนั้นที่นอกเหนือจากการออกรบแบบในสมัยโบราณอีกด้วย

ขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

- (๑) พิจารณาคัดเลือกหัวข้อเรื่องหรือประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่จะนำมาศึกษาค้นคว้า
- (๒) ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสารประวัติศาสตร์ขั้นต้นและชั้นรอง
- (๓) ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์
- (๔) พิจารณากลับกรอง วิเคราะห์ ตีความและเชื่อมโยงข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ จากนั้นจึงเรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับเวลาหรือประเด็นสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการศึกษาค้นคว้า โดยใช้สำนวนภาษาที่สละสลวย เข้าใจง่าย

(๕) ค้นคว้าภาพประกอบจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ พร้อมทั้งจัดทำคำอธิบายภาพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่าน

(๖) นำเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยลำดับ เพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือบรรณาธิการพิจารณาตรวจสอบต้นฉบับและความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ต่อไป

(๗) แก้ไขปรับปรุงงานตามข้อเสนอแนะ

(๘) ควบคุมการจัดพิมพ์และตรวจพิสูจน์อักษร

เป้าหมายของงาน มีดังนี้

(๑) เพื่อศึกษาค้นคว้ารวบรวมองค์ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณราชประเพณี ตลอดจนมรดกทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชาติ

(๒) เพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานทางวิชาการและจัดพิมพ์เผยแพร่ให้เป็นที่ปรากฏแก่สาธารณชน

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

(๑) งานวิชาการ เรื่อง “พระขุพุง พระเสื่อเมือง พระทรงเมือง พระสยามเทวาธิราช: ฝึ/เทพ/เทวดา รักษาเมือง” จัดพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือ “ฝึในวัฒนธรรมไทย” จำนวน ๑๖ หน้า

(๒) งานวิชาการ เรื่อง “วัง กับความเปลี่ยนแปลงของย่านเทเวศร์” จัดพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือ “เทเวศร์ที่ (ไม่) รู้จัก” จำนวน ๓๕ หน้า

(๓) งานวิชาการ เรื่อง “ประวัติและที่มาของพระราชาคณะ” จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นบทที่ ๒ ของหนังสือ “การตั้งพระราชาคณะในรัชกาลปัจจุบัน” จำนวน ๒๑ หน้า

(๔) บทความวิชาการ เรื่อง “การสถาปนากรมเจ้านายฝ่ายในสมัยอยุธยา” จัดพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารศิลปากร ฉบับเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๗ หน้า

(๕) บทความวิชาการ เรื่อง “เครื่องแบบทหารในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” จัดพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารศิลปากร ฉบับเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗ หน้า

เชิงคุณภาพ

(๑) เป็นผลงานทางวิชาการที่ศึกษาค้นคว้ารวบรวมองค์ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ จารัตประเพณี ตลอดจนมรดกทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชาติให้ปรากฏสืบไป

(๒) เป็นหลักฐานค้นคว้าอ้างอิงทางประวัติศาสตร์แก่นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการและผู้สนใจ โดยทั่วไป

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

เอกสารชุด “รวมผลงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์” เป็นงานวิชาการที่แสดงให้เห็นถึงแง่มุมและประเด็นการศึกษาประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลาย ซึ่งมีทั้งเรื่องราวอันเกี่ยวเนื่องด้วยสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ พระมหากษัตริย์ พระพุทธศาสนาและคณะสงฆ์ รวมถึงการศึกษาที่ว่าด้วยพัฒนาการย่านชุมชนและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น อันแสดงให้เห็นถึงเรื่องราวของผู้คน ชุมชน และพื้นที่ในมิติต่าง ๆ จากประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้อ่านจะสามารถมองเห็นและทำความเข้าใจพลวัตของสังคมไทยในภาพรวมได้อย่างกว้างขวาง หลากหลาย และรอบด้านยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการ และศึกษาต่อยอดประเด็นทางประวัติศาสตร์ให้มีความลุ่มลึกและครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

งานศึกษาค้นคว้าแต่ละเรื่องจำเป็นต้องสืบค้นเอกสารทั้งชั้นต้นและชั้นรอง ซึ่งเอกสารบางอย่างมีความคลาดเคลื่อนกัน เช่น เอกสารของทางการบันทึกไว้อย่างหนึ่ง แต่เอกสารที่พบในพื้นที่กลับกล่าวถึงเรื่องเดียวกันอีกอย่างหนึ่ง จึงมีความจำเป็นต้องใช้วิจารณ์ญาณและความรอบคอบในการวิเคราะห์ประเมินค่าหลักฐานแต่ละประเภท นอกจากนี้การค้นคว้าภาพประกอบจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ประเภทภาพถ่ายเก่า ส่วนใหญ่จะเป็นภาพสีขาว - ดำทำให้สังเกตได้ยาก จึงจำเป็นต้องตรวจสอบอย่างละเอียดหรือใช้วิธีการเทียบ กับภาพถ่ายอื่นที่สืบค้นแล้วว่าจะถ่ายในช่วงเวลาใกล้เคียงกันเพื่อตรวจสอบยืนยันความถูกต้องอีกครั้ง

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานทั้งจากหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนเนื่องจากหลักฐานแต่ละชั้นอาจให้ข้อมูลเรื่องเดียวกันที่แตกต่างกันได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องระมัดระวังและรอบคอบในการใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์ประเมินค่าหลักฐานแต่ละชั้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทั้งประสบการณ์และการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้งานวิชาการด้านประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรรวบรวมผลงานทางวิชาการของกรมศิลปากรที่มีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งทางด้านมนุษยศาสตร์ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปศาสตร์ จัดแบ่งหมวดหมู่ เพื่อทำการเผยแพร่ทั้งในรูปแบบหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ และในรูปแบบของดิจิทัลไฟล์ที่ให้บริการแก่บุคคลภายนอกผ่านระบบคลังสืบค้นออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การศึกษาค้นคว้าอ้างอิงของสาธารณชนและผู้สนใจโดยทั่วไป

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

(๑) งานวิชาการ เรื่อง “พระขลุ่ย พระเสื่อเมือง พระทรงเมือง พระสยามเทวาธิราช: ฝั/เทพ/เทวดารักษาเมือง” จัดพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือ “ศิโนวัฒน์ธรรมไทย” กรมศิลปากรจัดพิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

(๒) งานวิชาการ เรื่อง “วัง กับความเปลี่ยนแปลงของย่านเทเวศร์” จัดพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือ “เทเวศร์ที่ไม่ รู้จัก” กรมศิลปากรจัดพิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

(๓) งานวิชาการ เรื่อง “ประวัติและที่มาของพระราชอาณาเขต” จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นบทที่ ๒ ของหนังสือ “การตั้งพระราชอาณาเขตในรัชกาลปัจจุบัน” กรมศิลปากรจัดพิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

(๔) บทความวิชาการ เรื่อง “การสถาปนากรมเจ้านายฝ่ายในสมัยอยุธยา” จัดพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารศิลปากร ฉบับเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

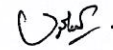
(๕) บทความวิชาการ เรื่อง “เครื่องแบบทหารในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” จัดพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารศิลปากร ฉบับเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) _____

(นายเอกลักษณ์ ลอยศักดิ์)

นักอักษรศาสตร์ปฏิบัติการ

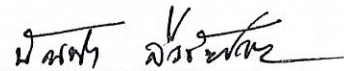
ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
-	-
-	-
-	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) _____

(นายบัณฑิต ลิวชัยชาญ)

นักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มประวัติศาสตร์

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) _____

(นางสาวศิริรัตน์ ทวีทรัพย์)

ผู้อำนวยการสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

๑. เรื่อง การบูรณาการต่อยอดองค์ความรู้จากงานศึกษาค้นคว้าของนักอักษรศาสตร์สู่กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ

๒. หลักการและเหตุผล

หน้าที่และการปฏิบัติงานของนักอักษรศาสตร์คือ การศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงงานวิชาการ ในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับภารกิจของกลุ่มงานอันประกอบไปด้วย ประวัติศาสตร์ จารัตประเพณี ภาษาและวรรณกรรม โดยการผลิตผลงานทางวิชาการในแต่ละด้านนั้นจะใช้ทักษะ กระบวนการ วิธีการที่มีทั้งที่แตกต่างและคล้ายคลึงกันบ้างตามหลักวิธีวิทยาการศึกษาแต่ละหัวข้อ แต่ทั้งนี้การศึกษาทั้งด้านประวัติศาสตร์ จารัตประเพณี หรือวรรณกรรม นำมาซึ่งผลผลิตทางวิชาการที่เป็นงานเขียนค้นคว้าเรียบเรียง กล่าวคือ เป็นบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ลงนิตยสารหรือเป็นหนังสือเพื่อเผยแพร่ออกสู่วงวิชาการเป็นหลัก เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสถานศึกษา

เมื่อผลผลิตงานวิชาการทั้งส่วนที่เป็นบทความลงนิตยสารหรือเป็นที่หนังสือได้ทำการเผยแพร่ออกไปแล้ว จึงนับได้ว่าเป็นการจบกระบวนการขั้นตอนการทำงานและได้ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเผยแพร่ งานวิชาการเป็นที่เรียบร้อย หากแต่ในปัจจุบันรูปแบบในการนำเสนอผลงานทางวิชาการนั้นไม่จำกัดเฉพาะ การจัดพิมพ์ผลงานออกเป็นรูปเล่มเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังสามารถนำเสนอผลงานที่ศึกษาค้นคว้า เรียบเรียงได้ในรูปแบบอื่นที่เกิดจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นกว่าสมัยก่อน ประกอบกับวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบันซึ่งหมายรวมถึงกลุ่มเป้าหมายหลักของการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เช่น นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ต่างมีการเปลี่ยนแปลงวิถีในการดำเนินชีวิตหรือวิถีในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลทางวิชาการด้วยเช่นเดียวกัน

ดังนั้น ในฐานะผู้ผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่ค้นคว้าได้ให้ออกสู่สาธารณชน อย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องคิดหาวิธีการเผยแพร่ผลงานที่เหมาะสม ทันกับยุคสมัย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตหรือ ความสนใจของกลุ่มเป้าหมายในปัจจุบัน กิจกรรมเชิงปฏิบัติการนับเป็นแนวทางการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ที่น่าจะมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแนวทางในการเรียนรู้สมัยใหม่จะให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติจริงและ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่ได้พบเจอ การจัดกิจกรรมต่อยอดจากงานค้นคว้าเรียบเรียงทางวิชาการที่เป็น บทความหรือหนังสือ ให้เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เช่น กิจกรรม Walk rally เพื่อเรียนรู้ในสถานที่จริง การมี จุดสะสมตราประทับต่อเนื่องลงบนโปสการ์ด หรือการ Check in สถานที่สำคัญผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กิจกรรม เหล่านี้อาจเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ และอาจสร้างแรงบันดาลใจในเรื่องประวัติศาสตร์ จารัตประเพณี และ วรรณกรรม แก่ผู้ที่เข้าร่วมได้ ทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานและการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ กับหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่ร่วมดำเนินการของกรมศิลปากรได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

บทวิเคราะห์

รูปแบบผลงานหลักของนักอักษรศาสตร์คือการตีพิมพ์งานวิชาการออกเผยแพร่สู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทความวิชาการลงในวารสารหรือนิตยสาร และหนังสือวิชาการ เมื่อขั้นตอนการตีพิมพ์ดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์ นิตยสารและหนังสือส่วนหนึ่งจะถูกเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้ใช้ประโยชน์ เช่น ห้องสมุดโรงเรียน หอสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น และอีกส่วนหนึ่งจะจัดจำหน่ายให้แก่ผู้สนใจทั่วไป ซึ่งถือเป็นผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานเชิงปริมาณแล้ว หากแต่ในปัจจุบันสภาพสังคมและวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยขึ้น การเข้าถึงสื่อข้อมูลประเภทวารสาร นิตยสาร หรือหนังสือ อาจไม่ทันทั่วถึงเนื่องจากกระบวนการจัดพิมพ์ใช้ต้องระยะเวลาและการเผยแพร่ที่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่สำหรับให้ผู้คนเข้าถึง ดังนั้นจึงอาจจำเป็นต้องหาวิธีการหรือปรับเปลี่ยนเพื่อต่อยอดรูปแบบในการนำเสนอผลงานให้เข้ากับยุคสมัยและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและทั่วถึง เป็นการรองรับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปของกลุ่มเป้าหมายเดิม และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายใหม่ได้พร้อมกัน

แนวความคิด

การต่อยอดผลงานของนักอักษรศาสตร์ที่เป็นบทความหรือหนังสือทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่แล้วให้เกิดเป็นกิจกรรมเรียนรู้เชิงปฏิบัติการและใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมด้วย เช่น การจัดกิจกรรมผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าร่วมได้โดยสะดวก หรือการจัดกิจกรรมลงพื้นที่ในสถานที่เรียนรู้จริงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาจัดการเรียนรู้ร่วมด้วยและเปิดโอกาสให้ผู้สนใจมีโอกาสเข้าร่วมได้ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ อาจช่วยส่งเสริมให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงผลงานทางวิชาการของนักอักษรศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่อาจจะต่อยอดจากงานศึกษาค้นคว้าชิ้นนั้น ๆ ไปได้ในอีกระดับ ในส่วนของหน่วยงานเองยังได้มีการบูรณาการร่วมกับภาคส่วนอื่น เช่น หน่วยงานอื่นของทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน วัด เพื่อสร้างเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการต่อไป

ข้อเสนอ

ควรคัดเลือกผลงานทางวิชาการและสรุปประมวลองค์ความรู้ที่ต้องการนำเสนอ เพื่อกำหนดกรอบและวางแนวทางในการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา และผู้สนใจหรือกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากองค์ความรู้สูงสุด ยกตัวอย่างผลงานและกิจกรรมต่อยอดเชิงปฏิบัติการจากผลงานหนังสือวิชาการเรื่อง “เทเวศร์ที่ (ไม่) รู้จัก”

หนังสือเรื่อง “เทเวศร์ที่ (ไม่) รู้จัก” เป็นการค้นคว้าเรียบเรียงองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของย่านชุมชนเทเวศร์ ซึ่งเป็นย่านชุมชนเก่าแก่ที่มีความเป็นมาอันยาวนานและมีการเปลี่ยนแปลงที่สะท้อนให้เห็นภาพความรุ่งเรืองและซบเซาผ่านกาลเวลา การปรับตัวของชุมชนแต่ละยุคสมัยเพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนตนเองจนมาถึงปัจจุบัน โดยมองผ่านการศึกษาประวัติสถานที่สำคัญประเภทต่าง ๆ ในชุมชนได้แก่ วัด วัง และตลาด

เนื่องจากองค์ความรู้ที่ต้องการนำเสนอเรื่องความเปลี่ยนแปลงและประวัติศาสตร์ของชุมชนเทเวศร์ ผ่านสถานที่คือ วัด วัง และตลาด ดังนั้นกิจกรรมที่เหมาะสมจึงควรเป็นกิจกรรมที่สามารถเข้าถึงสถานที่นั้น ๆ ได้ โดยแทรกองค์ความรู้ที่ต้องการถ่ายทอดไว้ในแต่ละจุด เช่น การออกแบบกิจกรรม Walk Rally ไปตามสถานที่คือ วัด วัง ตลาด ซึ่งแต่ละแห่งอาจประสานความร่วมมือเรื่องกิจกรรมแต่ละแห่งไว้ เช่น สละสม ตราประทับประจำจุด การถ่ายภาพและ Check in ในสื่อสังคมออนไลน์ของตนเอง เพื่อรับของที่ระลึก และที่สำคัญคือมีการจัดการรูปแบบการนำเสนอหรือถ่ายทอดองค์ความรู้ในแต่ละจุดให้มีความน่าสนใจ โดยเน้นที่การมีประสบการณ์ร่วมเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เช่น เกมสรีรูปแบบต่าง ๆ หรือการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมด้วย เช่น ระบบเสมือนจริง (Virtual Reality หรือ VR) เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

นอกจากกิจกรรมที่ให้ผู้สนใจสามารถเข้าร่วมได้แล้ว หน่วยงานยังสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน และสื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแพร่องค์ความรู้ในรูปแบบหนึ่งได้ โดยการย่อข้อมูลองค์ความรู้ที่ต้องการนำเสนอและกำหนดรูปแบบการถ่ายทอดให้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่เป็นช่องทางที่ผู้คนเข้าถึงได้สะดวกและแพร่หลายในปัจจุบัน

ข้อจำกัด

จากวิธีการที่เสนอการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการและการใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเพื่อถ่ายทอด และต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าว อาจมีข้อจำกัดที่สำคัญ ๒ ประการได้แก่

(๑) ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณในการดำเนินงาน เนื่องจากกิจกรรมเชิงปฏิบัติการต้องอาศัยจำนวนงบประมาณที่เพิ่มขึ้นจากการจัดพิมพ์ในการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับกิจกรรมบางประเภทต้องอาศัยเทคโนโลยี สมัยใหม่เช่น ระบบเสมือนจริง (Virtual Reality หรือ VR) ที่มีค่าใช้จ่ายสูงในการดำเนินการ

(๒) ข้อจำกัดเรื่องบุคลากรที่จะดำเนินการ เนื่องจากการจัดกิจกรรมที่เพิ่มเติมขึ้นจากการจัดพิมพ์ หนังสือ ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหรือทักษะในการคิดรูปแบบวิธีการนำเสนอข้อมูลที่มีอยู่ ให้เกิดความน่าสนใจขึ้นได้ ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องอาศัยประสบการณ์ด้วยส่วนหนึ่งจึงจะสามารถกำหนดรูปแบบ กิจกรรมของผลงานแต่ละชิ้นที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หนังสือเรื่องหนึ่งอาจเหมาะกับ กิจกรรมประเภท Walk Rally แต่หนังสืออีกเรื่องหนึ่งอาจเหมาะกับกิจกรรมประเภท Work shop หรือการลง มือปฏิบัติจริง เป็นต้น

แนวทางแก้ไข

(๑) ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานเพิ่มเติมนอกเหนือจากการจัดพิมพ์หนังสือ โดยอาจจัดเป็น โครงการนำร่องเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมก่อน และหากผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจจึงจัดโครงการให้เป็น แผนงานหลักขององค์กรต่อไป

(๒) ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดรูปแบบ กิจกรรมของข้อมูลแต่ละประเภท และประสานงานติดต่อ เพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ที่เป็นนักวิชาการค้นคว้า เรียบเรียงข้อมูล เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานทั้งสองด้านทั้งด้านการค้นคว้าเรียบเรียง ทางวิชาการ และด้านการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) ผลงานทางวิชาการของสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ เป็นผลงานที่มีผู้สนใจเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเก่าและกลุ่มเป้าหมายใหม่ นอกจากผลงานที่เป็นหนังสือแล้วยังมีกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ที่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เข้าใจได้ง่าย และทันสมัย

(๒) ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนหรือชุมชน ก่อให้เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างองค์กร เพื่อต่อยอดองค์ความรู้หรือต่อยอดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการให้พัฒนาไปสู่การเป็นช่องทางทางเศรษฐกิจของแหล่งเรียนรู้ได้

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ

- (๑) กิจกรรมเชิงปฏิบัติการจากผลงานการค้นคว้าเรียบเรียง
- (๒) เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่เป็นองค์กรของทั้งภาครัฐและเอกชน
- (๓) จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้สนใจเพิ่มมากขึ้น

เชิงคุณภาพ

ผลงานการค้นคว้าเรียบเรียงองค์ความรู้ชุดต่าง ๆ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ จารีตประเพณี และวรรณกรรมของนักอักษรศาสตร์ สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ผ่านรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัย หรือกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ เข้าใจง่าย และเป็นที่ยู่งัก ยอมรับของนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป

(ลงชื่อ) ..... ผู้ขอรับการประเมินบุคคล

(...นายเอกลักษณ์ ลอยศักดิ์...)

ตำแหน่ง ..... นักอักษรศาสตร์ปฏิบัติการ.....

วันที่ ๒๕ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙